

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
KULTŪROS KOMITETO VEIKLOS
SEIMO IV (PAVASARIO) SESIJOS
IR TARPSESIJINIO LAIKOTARPIO METU
A T A S K A I T A**

Vilnius

2018

1. BENDROJI INFORMACIJA

		KK nuo 2018-03-10 iki 2018-09-01
Seimo narių komitete skaičius		7
Biuro darbuotojų (etatų) skaičius		4 (4)
1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas		
1.1	Seimo pavedimai komitetui (<i>SPS duomenys</i>), viso	13
	Iš jų:	
	kaip pagrindiniam komitetui	9
	kaip papildomam komitetui	4
1.2	Svarstyta labai aktualių ir aktualių pasiūlymų priimti ES teisės aktus, pateikta išvadų dėl subsidarumo ir proporcingumo	3
1.3	Kitų komitetų, išskyrus ERK, prašymu ir/ar komiteto iniciatyva pateiktos išvados	0
1.4	Komiteto sprendimu ir/ar Seimo valdybos sprendimu sudarytos darbo grupės teisės aktų projektams rengti	2
1.5	Išnagrinėta piliečių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų pasiūlymų įstatymų ir kitų teisės aktų projektams (<i>SPS duomenys</i>).	18
2. Posėdžiai ir klausymai		
2.1	Komiteto posėdžiai, viso	18
	Iš jų:	
	išvažiuojamieji	1
	bendri su kitais komitetais	0
2.2	Klausymai	0
3. Parlamentinė kontrolė		
3.1	Svarstyta parlamentinės kontrolės klausimų	29
4. Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas		
4.1	Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų (<i>DVS duomenys</i>)	276
4.2	Parengta atsakymų ir raštų (<i>DVS duomenys</i>)	166

5. Renginiai		
5.1	Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų, parodų ir kitų renginių	6
6. Tarptautiniai ryšiai		
6.1	Surengta vizitų	1
6.2	Priimta delegacijų (susitikimai)	2

2. AKTUALIAUSI KOMITETO DARBAI

2.1. SEIMO IV (PAVASARIO) EILINĖS SESIJOS IR TARPSESIJINIO LAIKOTARPIO METU KOMITETO SVARSTYTI IR SEIMO PRIIMTI TEISĖS AKTAI KULTŪROS SRITYJE

2018 m. gegužės 24 d. priimtas Lietuvos Respublikos mėcenavimo įstatymas (Nr. XIII-1198). Šio įstatymo tikslas – pasirinkus Europos tradicijas atitinkantį mėcenavimo modelį skatinti mėcenavimo tradicijų kūrimą ir puoselėjimą, privačias investicijas kultūros ir meno, visuomenės gerovės iniciatyvoms. Šiame įstatyme nustatyti reikalavimai nacionaliniams mėcenatams ir savivaldybės mėcenatams, nustatyti mėcenuojamųjų projektų kriterijai ir esminės sąlygos, sritys, kuriose šie projektai gali būti įgyvendinami, taip pat nustatyta projekto pripažinimo mėcenuojamuoju, nacionalinio mėcenato ir savivaldybės mėcenato vardo suteikimo, nacionalinio mėcenato ir savivaldybės mėcenato ženklo įteikimo, nacionalinio mėcenato ir savivaldybės mėcenato vardo įamžinimo ir jo netekimo tvarka.

2018 m. gegužės 31 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-887 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ (Nr. XIII-1225).

2018 m. birželio 14 d. priimtas Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1355). Šio įstatymo tikslas – siekiant sumažinti rusiškos produkcijos įtaką Lietuvos televizinei ir informacinei erdvei bei siekiant šalį labiau integruoti į ES kultūrinę, informacinę ir kalbinę erdvę, nustatyti, kad radijo ir (ar) televizijos programos, transliuojamos ne lietuvių kalba, bet kita oficialia Europos Sąjungos kalba, taip pat radijo ir (ar) televizijos programos sudarančios atskiros programos, transliuojamos ne oficialia Europos Sąjungos kalba, jeigu tokių programų suminė trukmė per parą yra didesnė negu 90 minučių, turi būti verčiamos į lietuvių kalbą arba rodomos su lietuviškais subtitrais.

2018 m. birželio 27 d. priimtas Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1315). Šio įstatymo tikslas – nustatyti, kad to paties nacionalinio muziejaus vadovu tas pats asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Šiame įstatyme taip pat nustatytas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas nacionalinių, respublikinių ir savivaldybių muziejų vadovų pareigas

einantiems ar pretenduojantiems šias pareigas eiti asmenims, nurodyti atvejai, kai nacionalinio, respublikinio ir savivaldybės muziejaus vadovui leidžiama dirbti kitą darbą ir gauti atlyginimą – tai turi nesukelti viešųjų ir privačių interesų konflikto ir nediskredituoti įstaigos autoriteto.

Kartu priimtas Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1316). Šio įstatymo tikslas – nustatyti, kad Lietuvos nacionalinės bibliotekos vadovu tas pats asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Šiame įstatyme taip pat nustatytas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas Lietuvos nacionalinės, apskričių, savivaldybių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų vadovams ir pretenduojantiems į šias pareigas asmenims bei sąlygos, kurioms esant asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, nurodyti atvejai, kai Lietuvos nacionalinės, apskričių, savivaldybių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų vadovams leidžiama dirbti kitą darbą ir gauti atlyginimą – tai turi nesukelti viešųjų ir privačių interesų konflikto ir nediskredituoti įstaigos autoriteto.

Kartu priimtas Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1317). Šio įstatymo tikslas – nustatyti, kad to paties nacionalinio teatro ar tos pačios nacionalinės koncertinės įstaigos vadovu tas pats asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Šiame įstatyme taip pat patikslintas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas nacionalinio, valstybinio ar savivaldybės teatro ar koncertinės įstaigos vadovams ir pretenduojantiems šias pareigas eiti asmenims bei sąlygos, kurioms esant asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos.

2018 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1417). Šio įstatymo tikslas – nustatyti, kad valstybės ir savivaldybių kultūros centrų vadovai konkurso būdu į pareigas skiriami penkeriems metams, o to paties valstybės kultūros centro vadovu tas pats asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Šiame įstatyme taip pat nustatytas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas valstybės ir savivaldybių kultūros centrų vadovų pareigas einantiems ar pretenduojantiems šias pareigas eiti asmenims, nurodyti atvejai, kai valstybės ir savivaldybės kultūros centro vadovui leidžiama dirbti kitą darbą ir gauti atlyginimą – tai turi nesukelti viešųjų ir privačių interesų konflikto ir nediskredituoti įstaigos autoriteto.

2018 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 49 ir 50 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1428). Šio įstatymo tikslas – taikyti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo yra stiprinamas priežiūros institucijų nepriklausomumas. Šiuo įstatymu siekiama sustiprinti žurnalistų etikos inspektoriaus nepriklausomumą, keičiant žurnalistų etikos inspektoriaus atleidimo pagrindus bei įtvirtinant nuostatą, kad žurnalistų etikos inspektoriaus veiklą užtikrina Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba.

2018 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1458). Šio įstatymo tikslas – užtikrinti sklandesnę Lietuvos kultūros tarybos darbą, sudarant sąlygas Lietuvos kultūros tarybai laiku ir efektyviai administruoti valstybės biudžeto lėšas kuomet, didėjant administracinei naštai, darbuotojų skaičius nesikeičia.

2018 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl istorinio Tautos namų sklypo ir Nacionalinės koncertų salės – Tautos namų“ (Nr. XIII-1467). Šio nutarimo tikslas – sukurti šiuolaikinius kultūros rūmus istoriniame Tautos namų sklype.

- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1037.
- Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1045.
- Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1046.
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1592.

2.2. EUROPOS SĄJUNGOS (ES) REIKALŲ SVARSTYMAS

- Europos Komisijos komunikatas Europos kova su internetine dezinformacija Nr. COM(2018)236. Šiame komunikate akcentuojama dezinformacijos sklaida ir jos žala ne vien tik visuomenės informavimo ar žiniasklaidos srityse, bet ir politikos formavimo, rinkimų sistemos ir kitose srityse. Pagrindiniai komunikate įvardinti principai: skaidrumo, informacijos įvairovės, informacijos patikimumo didinimo. Komunikate įvardintas tikslas – populiarinti įtraukties sprendimus, t. y. panaudoti visapusiškas priemones įtraukiant visus suinteresuotus subjektus, gerinti bendradarbiavimą su valdžios institucijomis ir kt. Komunikatu siūloma parengti ES kovos su dezinformacija kodeksą, steigti nepriklausomą Europos faktų tikrintojų tinklą, sukurti saugią Europos kovos su dezinformacija interneto platformą, panaudoti naujas technologijas, užtikrinti saugius ir nepaveikiamus rinkimų procesus, stiprinti gebėjimus geriau naudotis žiniasklaidos priemonėmis, remti kokybišką žiniasklaidą bei kurti darnią strateginės komunikacijos politiką.
- Europos Komisijos komunikatas Nauja Europos kultūros darbotvarkė Nr. COM(2018)267. Komunikate yra pateikiamos rekomendacijos socialiniu požiūriu panaudoti kultūros jėgos ir kultūros įvairovės galią socialinei sanglaudai ir gerovei, skatinant dalyvavimą kultūroje, menininkų judumą, saugant ir skatinant Europos kultūros paveldą kaip bendrą išteklių. Ekonominiu požiūriu rekomenduojama remti darbo vietų augimą kultūros ir kūrybos sektoriuose, skatinant meno ir kultūros integravimą į švietimą, stiprinant sektoriui reikalingus įgūdžius, skatinant tarpsektorinį bendradarbiavimą, inovacinius gebėjimus, užtikrinant sąžiningą autorių ir kūrėjų atlygį. Europos išorės santykių požiūriu rekomenduojama stiprinti tarptautinius kultūrinius santykius panaudojant kultūros diplomatiją ir kultūros potencialą, skatinant vystymąsi ir taikius santykius. Taip pat yra numatyti du horizontalieji tikslai – kultūros paveldas ir skaitmeninės technologijos.
- Europos Komisijos komunikatas Jaunimo, švietimo ir kultūros politikos vaidmuo kuriant stipresnę Europą Nr. COM(2018)268.

2.3. KOMITETO PARLAMENTINĖ KONTROLĖ

2018 m. kovo 14 d. Komiteto posėdyje buvo išklausa Kultūros ministerijos atstovų nuomonė dėl valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimo ir Valstybės kontrolės 2018 m. vasario 28 d. valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitos. Kultūros ministerijos Kultūros atminties ir kultūros politikos skyriaus patarėjas G. Džiovėnas informavo, kad šiuo metu yra atliekama Kultūros paveldo apsaugos teisinio reguliavimo analizė darnios plėtos principais grįsto kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo teisinio reguliavimo modelio sukūrimui, kuria remiantis bus siūlomi teisės aktų pakeitimai, padėsiantys įgyvendinti Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas.

Komitetas nutarė Kultūros ministerijos rengiamą Kultūros paveldo apsaugos teisinio reguliavimo analizės projektą svarstyti Seimo rudens sesijos metu.

Komitetas **2018 m. kovo 21 d.** posėdyje išklauė Valstybinės kultūros paveldo komisijos 2017 metų veiklos ataskaitą. Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkė E. Karalevičienė pristatydamą veiklos rezultatus atkreipė dėmesį į vis dar egzistuojančias problemas – stagnuojančią paveldosaugos sistemą, kurioje painūs teisės aktai yra skirtingai interpretuojami, tarpinstitucinį nesusikalbėjimą, sąlygojantį prieštarīgus procesus ir komunikacijos stoką tarp institucijų, bei įvardino šias pagrindines Valstybinės kultūros paveldo komisijos veiklos kryptis ir svarbiausius darbus 2017 metais: kultūros paveldo apsaugos politikos ir strategijos formavimas, apskritieji stalai su vietos bendruomenėmis, kultūros paveldo apsaugos politiką ir strategiją įgyvendinančios programos ir lėšos kultūros paveldo objektams, tarptautinių teisės aktų įgyvendinimas Lietuvoje, bendradarbiavimas su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo, esančio užsienyje, apsauga.

2018 m. kovo 21 d. posėdyje Komitetas išklauė Etninės kultūros globos tarybos 2017 metų veiklos ataskaitą. Etninės kultūros globos tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė pristatydamą veiklos rezultatus paminėjo veiklos kryptis, kurioms praėjusiais metais buvo skirta daugiausiai dėmesio, tai – atmintinų metų įgyvendinimas ir stebėseną, etnografinių regionų globa bei etninės kultūros specialistų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas. Tuo tarpu, 2018 metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas aktyvesniam bendradarbiavimui su Pasaulio lietuvių bendruomene ir teisės aktų tobulinimo iniciatyvoms.

2018 m. kovo 21 d. posėdyje Kultūros ministrės patarėjas V. Bachmetjevas pristatė parengtą Lietuvos žiniasklaidos tarybos modelį. Pristatymo metu buvo aptarta naujos institucijos sąranga, ekspertų darbo principai ir finansavimo srautai (programos ir priemonės). Kultūros ministrė L. Ruokytė-Jonsson pabrėžė, kad svarbiausias naujojo žiniasklaidos rėmimo modelio tikslas yra užtikrinti žiniasklaidos savivaldą, skaidrumą ir atskaitomybę.

Komitetas nutarė surengti diskusiją ir pakviesti dalyvauti visus suinteresuotuosius kultūrinės žiniasklaidos atstovus.

2018 m. kovo 21 d. Komiteto nariams buvo pristatyta Lietuvos ugniagesių muziejaus ir Kultūros paveldo apsaugos nuo ekstremalių situacijų mokymų centro įkūrimo idėja. Priešgaistrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos yra sukaupęs ugniagesių automobilių kolekciją, taip pat yra surinkta nemažai informacijos apie ugniagesybos istoriją.

Komitetas nutarė pritarti iniciatyvai dėl Lietuvos ugniagesių muziejaus ir Kultūros paveldo apsaugos nuo ekstremalių situacijų mokymų centro įkūrimo ir siūlyti Šiaulių miesto savivaldybei, Kultūros ministerijai bei Vidaus reikalų ministerijai prisidėti prie šios iniciatyvos įgyvendinimo.

Komitetas **2018 m. kovo 21 d.** posėdyje svarstė Etninės kultūros globos tarybos prašymą dėl dviejų papildomų pareigybių (iš kurių viena – Administracijos direktorius) įsteigimo ir nutarė kreiptis į Seimo Teisės departamentą dėl teisės aktų nuostatų išaiškinimo, ar Etninės kultūros globos tarybos nuostatuose įtvirtinta Etninės kultūros globos tarybos Administracijos direktoriaus pareigybė neprieštarauja galiojančių teisės aktų normoms.

2018 m. kovo 28 d. Komitete buvo svarstytas klausimas dėl kūrybinės veiklos ir autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programų finansavimo bei administravimo. Problemos esmė, kad Kultūros ministerija nėra paskelbusi programų, pagal kurias autoriai ir kūrėjai gali gauti dalį lėšų. Kultūros viceministras G. Andrulionis teigė, kad 25 proc. surenkamo tuščios laikmenos mokesčio yra paskirstomi kūrybinės veiklos ir autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programoms ir šiuo metu pagal galiojančius teisės aktus surinktas lėšas yra įgaliota skirstyti Kultūros ministerija. Tačiau Valstybės

kontrolės išvadoje yra nustatyta, kad surinktų lėšų perskirstymas neturėtų būti Kultūros ministerijos vykdoma funkcija, nes tokia tvarka neleidžia užtikrinti šio proceso skaidrumo. Pasak kultūros viceministro, siekiama, kad surenkamo tuščios laikmenos mokesčio lėšų skirstymas būtų perduotas Lietuvos kultūros tarybai, kuri lėšas skirstytų taip: 5 proc. būtų skiriami Lietuvos radijo ir televizijos komisijai, o likusieji 20 proc. būtų paskirstomi konkurso būdu.

Komitetas, išklauses suinteresuotų asmenų nuomones, pasiūlė kolektyvinio administravimo asociacijoms tarpusavyje susitarti ir rasti bendrą sprendimą dėl kompensacinio atlyginimo paskirstymo mechanizmo ir rekomendavo Kultūros ministerijai teisiškai įvertinti kolektyvinio administravimo institucijų galimybes pačioms paskirstyti kompensacinį atlyginimą už 2017 metus.

2018 m. kovo 28 d. įvyko diskusija dėl žiniasklaidos rėmimo modelio, kurios metu kultūrinės žiniasklaidos atstovai išsakė savo nuomones bei lūkesčius dėl kultūrinės žiniasklaidos rėmimo pertvarkos. Kultūros komiteto pirmininkas pateikė siūlymą nekeičiant VŠĮ Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo veiklos funkcijų, įkurti naują Lietuvos žiniasklaidos tarybą, tokiu atveju, VŠĮ Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas ir toliau vykdytų tas pačias programas, o naujai steigiamai institucijai būtų priskirtos naujos programos, kurioms būtų skirtas atskiras finansavimas. Tokia pertvarka padėtų užtikrinti skaidrumą.

Po diskusijos Komitetas nutarė sudaryti darbo grupę iš žiniasklaidos asociacijų, Kultūros ministerijos ir Seimo Kultūros komiteto atstovų.

Komitetas **2018 m. balandžio 11 d.** posėdyje išklause Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2017 metų veiklos ataskaitą. Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkas E. Vaitekūnas pristatydamas veiklos rezultatus akcentavo, kad 2017 metais daug dėmesio buvo skirta ūkio subjektų veiklos stebėsenai, taip pat įvardino esmines problemas, tai: reklamos skelbimas pažeidžiant reikalavimus, nepilnamečių apsauga nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio, propagandos sklaida, draudžiamos informacijos per Rusijos televizijos programas sklaida.

2018 m. balandžio 11 d. posėdyje Komitetas taip pat išklause Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos 2017 metų veiklos ataskaitą. Žurnalistų etikos inspektoriė G. Ramanauskaitė-Tiumenevienė pristatydama veiklos rezultatus atkreipė dėmesį, kad daugėja skundų dėl internete ir socialiniuose tinkluose skelbiamos informacijos. Ypač daug dėmesio skiriama konsultacijoms ir viešinimui (atnaujinta interneto svetainė, aktyvesnė Facebook paskyra). Kitais metais Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos laukiantys iššūkiai – duomenų apsaugos reglamento įgyvendinimas, augantys neapykantos mastai, sunkiai kontroliuojama socialinė erdvė.

Komitetas **2018 m. balandžio 25 d.** posėdyje svarstė VŠĮ „Improvizacijos teatro“ kreipimąsi. VŠĮ „Improvizacijos teatro“ direktorė A. Kazlauskaitė teigė, kad kelis kartus kreipėsi į Kultūros ministeriją dėl profesionaliojo scenos meno įstaigos statuso suteikimo, tačiau prašymai buvo atmesti dėl nesuprantamų priežasčių, neargumentuojant.

Kultūros ministerijos atstovė paminėjo, kad VŠĮ „Improvizacijos teatro“ paraiškos dėl profesionaliojo scenos meno įstaigos statuso suteikimo buvo neigiamai įvertintos ekspertų, t. y. neatitiko bent dviejų iš keturių Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatyme nustatytų kriterijų.

Komitetas nutarė klausimą dėl Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatyme nustatytų kriterijų įstaigoms, siekiančioms įgyti profesionaliojo scenos meno įstaigos statusą, svarstyti kitame Komiteto posėdyje.

2018 m. balandžio 25 d. kultūros viceministras R. Augustinavičius Komiteto posėdyje pristatė kultūros paveldo apsaugos pertvarkos metmenis. Pranešėjas aptarė šiuolaikines paveldosaugos nuostatas, privalomas kompetencijas, įvardino esminius paveldosaugos procesus ir siūlomus pokyčius apskaitos, kontrolės, tvarkymo srityse. Siekiant įgyvendinti pokyčius siūloma decentralizuoti Kultūros paveldo departamentą, t. y. suformuoti paveldosaugos kompetencijų centrą, reformuoti Kultūros paveldo departamentą į valstybinę kultūros paveldo inspekciją, taip pat pabaigti VĮ „Lietuvos paminklai“ pertvarkymą į BĮ „Kultūros infrastruktūros centras“.

Įgyvendinus numatytą pertvarką kultūros paveldo apsaugos mechanizme aktyviau turėtų veikti savivaldybės, kurios tam įgytų daugiau teisių ir pareigų. Jos atliktų pirminę kultūros vertybių apskaitą – registruotų objektus Kultūros vertybių registre, nustatytų joms teritorijas ir apsaugos zonas. Taip pat savivaldybėms būtų suteikti įgaliojimai derinti visą projektinę dokumentaciją, susijusią su paveldosaugos reikalavimais. Įgyvendinus kultūros paveldo apsaugos pertvarką, beveik 80 proc. kasdieninių paveldo problemų būtų sprendžiama savivaldos lygmenyje, o ne centrinės valdžios institucijose.

Kultūros viceministras informavo, kad iki š. m. spalio 18 d. planuojama parengti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo naują redakciją ir kitų įstatymų pakeitimų koncepciją kaip Integralios kultūros paveldo apsaugos politikos modelį.

2018 m. gegužės 9 d. posėdyje Komitetas toliau tęsė klausimo dėl kūrybinės veiklos ir autorių ir gretutinių teisių apsaugos programų finansavimo bei administravimo svarstymą. Kultūros viceministras G. Andrulionis paminėjo, kad yra svarstomos kelios kūrybinės veiklos ir autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programos administravimo ir finansavimo alternatyvos. Viena iš jų – programų finansavimą ir administravimą už 2017 metais surinktas kompensacinio atlyginimo lėšas perduoti kolektyvinio administravimo organizacijoms. Tačiau problema, kad nėra numatytas kontrolės ir atskaitomybės Kultūros ministerijai elementas.

Specialiųjų tyrimų tarnybos atstovas A. Bereišis atkreipė dėmesį, kad rizikos veiksnys įžvelgiamas tame, kad pačios kolektyvinio administravimo organizacijos skirstytų lėšas, dalyvautų procesuose, teiktų paraiškas, taip pat galimai atsirastų ir ekspertų šališkumo problema.

Komitetas nutarė siūlyti Kultūros ministerijai atidėti paraiškų programoms finansuoti pateikimo terminą ir pateikti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą.

Komitetas **2018 m. gegužės 9 d.** posėdyje tęsė klausimo dėl profesionaliojo scenos meno įstaigos statuso suteikimo svarstymą. Kultūros viceministrė G. Žemaitytė paminėjo, jog Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo pakeitimai įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d. ir šiais pakeitimais buvo išplėstas įstaigų, kurios gali gauti profesionaliojo scenos meno įstaigos statusą, ratas, taip pat buvo atsisakyta reikalavimo įstaigai turėti patalpas, administracinį personalą, buvo pereita prie kokybinių vertinimo kriterijų. Šie kriterijai reikalingi, kadangi jie yra tiesiogiai susiję su valstybiniais įsipareigojimais, kuriems įgyvendinti skiriami riboti ištekliai.

Po svarstymo Komitetas pasiūlė VŠĮ „Improvizacijos teatrui“, VŠĮ „Komedijos teatrui“ ir VŠĮ „Vilniaus kameriniam teatrui“ pateikti naujas paraiškas dėl profesionaliojo scenos meno įstaigos statuso suteikimo, kad jos būtų įvertintos pagal Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo naujoje redakcijoje nustatytus kriterijus.

2018 m. gegužės 23 d. Komitetas posėdyje išklauė informaciją apie pasirengimo Lietuvos šimtmečio Dainų šventei „Vardan tos...“ darbus. Lietuvos nacionalinio kultūros centro direktorius S. Liausa atsakydamas į Komiteto narių klausimus paminėjo, kad bendras Dainų šventei skirtas biudžetas yra 3,5 mln. eurų, iš jų 900 tūkst. eurų yra numatyta Dainų šventės dalyvių maitinimui. Dalyviai bus apgyvendinti mokyklose, sporto salėse,

bendrabučiuose. S. Liausa teigė, kad Dainų šventės bilieto kaina svyruoja nuo 5 iki 80 eurų, taip pat pabrėžė, kad iš penkiolikos numatytų renginių, net dešimt yra nemokami.

Komitetas **2018 m. birželio 13 d.** svarstė darbo grupės parengtą projektą dėl naujojo žiniasklaidos rėmimo modelio. Komiteto pirmininkas atkreipė dėmesį, kad darbo grupės parengtu projektu, iš esmės, yra naikinamas Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas ir steigiamas naujas Žiniasklaidos rėmimo fondas, nors diskusijų metu buvo laikomasi nuomonės, jog galėtų veikti abu fondai. Darbo grupės atstovai teigė, jog projektas yra parengtas Kultūros ministerijos, o darbo grupėje vyko tik diskusijos, tačiau nebuvo balsuota dėl rengiamo projekto.

Kultūros ministerijos atstovas D. Velkas pristatydamas žiniasklaidos rėmimo modelį, teigė, jog dabartinis modelis neužtikrina visuomenės informavimo sričių gyvybingumo ir plėtos, valstybės biudžeto lėšų skirstymo mechanizmas yra nepakankamai efektyvus. Pagrindiniai principai, kuriais remiantis formuojamas naujas modelis yra savivaldos (savitvarkos), demokratijos, įvairovės ir nediskriminavimo, skaidrumo ir viešumo (atskaitingumo).

Komitetas, išklaęs darbo grupės narių nuomonės, nutarė sudaryti naują darbo grupę žiniasklaidos rėmimo modelio kūrimui.

2018 m. birželio 14 d. Lietuvos dailės mokyklų vadovų asociacijos atstovė D. Truskaitė Komiteto posėdyje išdėstė problemą dėl siekio nustatyti diskriminacines sąlygas dailės mokyklų mokytojams, t. y. jie turės dirbti 168 val. arba 2 mėnesiais daugiau nei bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai, o tai būtų labai didelis krūvis mokytojams, dirbantiems su mokiniiais individualiai.

Švietimo ir mokslo ministro patarėjas A. Varanauskas teigė, kad dailės mokytojai neprivalės dirbti daugiau kontaktinių valandų. Etatinio darbo užmokesčio modelio esmė ta, kad norima suteikti daugiau laisvės savivaldai ir mokykloms. Savivaldybėms bus teikiamos rekomendacijos dėl būtinybės atsižvelgti į kiekvienos mokyklos specifiką skirstant pareigybių etatus.

Komitetas nutarė priėmus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimus dėl pedagogų etatinio darbo užmokesčio, vykdyti parlamentinę kontrolę dėl Švietimo ir mokslo ministerijos parengtų rekomendacijų laikymosi.

2018 m. birželio 27 d. Komitetui buvo pristatyti darbo grupės dėl informacijos prieinamumo klausos ir regos negalią turintiems asmenims veiklos rezultatai. Darbo grupė parengė Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siūloma keisti šio įstatymo 5 straipsnio 9 dalį, įrašant, kad klausos ir regos negalią turintiems asmenims pritaikytų televizijos programų, kurios nėra kartojamos, transliacijų trukmė per metus turi būti ne mažesnė kaip 20 proc. su lietuviškais subtitrais, ne mažesnė kaip 6 proc. su vertimu į gestų kalbą ir ne mažesnė kaip 1 proc. pritaikytų regos negalią turintiems asmenims.

Komiteto pirmininkas pasiūlė televizijos programų, pritaikytų klausos ir regos negalią turintiems asmenims, transliacijų trukmės procentą didinti palaipsniui.

Komitetas priėmė sprendimą parengti naują Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir svarstyti jį Seimo rudens sesijos metu.

Komitetas **2018 m. birželio 27 d.** posėdyje toliau svarstė klausimą dėl kūrybinės veiklos ir autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programų finansavimo bei administravimo. Kultūros viceministras G. Andrulionis Komiteto narius informavo, kad su kolektyvinio administravimo

organizacijomis yra pasiektas kompromisinis susitarimas, kuris yra įtvirtintas parengtame Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimo įstatymo projekte. Pagrindinis šio įstatymo projekto pakeitimas yra dėl piratinių svetainių blokavimo. Šiai priemonei įgyvendinti Lietuvos radijo ir televizijos komisijos veiklai numatoma skirti 5 proc. surenkamo tuščios laikmenos mokesčio, 10 proc. šviečiamajai ir kūrybinei veiklai skirstys pačios kolektyvinio administravimo organizacijos, 10 proc. autorių teisių apsaugos tikslais skirstys Lietuvos kultūros taryba.

Komitetas nutarė svarstyti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Seimo rudens sesijos metu.

2.4. KOMITETO VIZITAI

Komiteto nariai R. Šarknickas ir V. Kernagis **2018 m. gegužės 2-4 d.** buvo išvykę atsakomojo vizito į Prahą (Čekijos Respublika). Vizito metu vyko susitikimai su Čekijos Respublikos Parlamento Atstovų rūmų Draugystės su Lietuva grupės, Senato Nuolatinės informavimo priemonių komisijos, Švietimo, mokslo, kultūros ir žmogaus teisių komiteto nariais, Senato vicepirmininku J. Kuberos, Čekijos Respublikos Radijo ir televizijos transliacijų tarybos nariais ir Čekijos Respublikos Vidaus reikalų Terorizmo ir hibridinių grėsmių centro atstovais.

2.5. KOMITETO SUSITIKIMAI

2018 m. kovo 27 d. vyko Kultūros komiteto susitikimas su Ukrainos Aukščiausiosios Rados delegacija. Susitikimo metu buvo pristatytos Ukrainoje vykdomos svarbios reformos kultūros srityje, kuriomis siekiama sukurti naują kultūros politikos etapą. Ukrainoje yra priimtas naujo kino įstatymas, kuriuo reglamentuojamas išorinės ir priešiškos propagandos patekimas į filmus, reguliuojamas jų transliavimas.

Susitikimo metu taip pat kalbėta apie mecenavimo modelį Lietuvoje. Mecenavimo įstatymo projektu siūloma pasirinkti Europos tradicijas atitinkantį mecenavimo modelį ir skatinti mecenavimo tradicijų kūrimą ir puoselėjimą, privačias investicijas kultūros ir meno, visuomenės gerovės iniciatyvoms.

2.6. KOMITETO IŠVAŽIUOJAMIEJI POSĖDŽIAI

2018 m. balandžio 18 d. vyko Kultūros komiteto išvažiuojamasis posėdis į Druskininkų savivaldybę. Druskininkų savivaldybės meras R. Malinauskas pristatė Druskininkų savivaldybės vystymo strategiją ir įvardino kurorto plėtros viziją, pagal kurią Druskininkai – modernus ir savitas tarptautinis kurortas, teikiantis aukštos kokybės sveikatinimo, turizmo, rekreacijos paslaugas bei užtikrinantis aukštą gyvenimo kokybę. Meras paminėjo ir pagrindinę problemą, tai, kad šiuo metu Druskininkuose nėra kultūros ir konferencijų centro, todėl neskatinama tarptautinio kurorto kultūros paslaugų bei jų kokybės plėtra.

Išvažiuojamojo posėdžio metu Komiteto nariai taip pat lankėsi mažosios Lietuvos kultūros sostinės Viečiūnų bendruomenės centre bei Druskininkų jaunimo užimtumo centre.

3. KOMITETO RENGINIAI

Kultūros komitetas kartu su Tarptautiniu Taikos vėliavos komitetu prie Jungtinių Tautų, Kultūros ministerija bei Krašto apsaugos ministerija **2018 m. balandžio 13 d.** organizavo tarptautinės kultūros dienos renginius – Taikos vėliavos pakėlimo ceremoniją Nepriklausomybės aikštėje, parodos „Mūsų darbeliai – Tau, Lietuva!“ atidarymą, tarptautinę kultūros dienos konferenciją „Kultūra atveria vartus į ateitį“.

2018 m. balandžio 25 d. vyko Kultūros komiteto ir Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Europos informacijos biuro organizuota „Europos savaitės“ diskusija „2018-ieji – Europos kultūros paveldo metai: mūsų paveldas, kur praeitis sutinka ateitį“.

Diskusijos metu Kultūros paveldo departamento direktorė D. Varnaitė akcentavo, kad į kultūros paveldo puoselėjimą būtina žiūrėti integruotai, t. y. stiprinti kultūros puoselėjimą nacionaliniu, savivaldos ir privačiais lygmenimis.

Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkė E. Karalevičienė pristatė Europos Tarybos Ministrų kabineto patvirtintą Europos kultūros paveldo strategiją XXI amžiuje.

Kultūros ministerijos atstovė E. Buivydienė pateikė informaciją apie kultūros paveldo skaitmeninimo politikos aktualijas.

2018 m. balandžio 26 d. Kultūros komitetas kartu su Lietuvos bibliotekininkų draugija surengė tarptautinę konferenciją „Kartu mes kuriame ateitį“. Konferencijos metu buvo pristatyta Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos (IFLA) „Globalios vizijos“ ataskaita bei IFLA kuriamas „Pasaulio bibliotekų žemėlapis“ ir aptartos galimybės jame pristatyti gerąsias Lietuvos patirtis.

Kultūros komitetas kartu su Seimo laikinąja Etninės kultūros grupe, Etninės kultūros globos taryba ir Lietuvos etninės kultūros ugdytojų sąjunga **2018 m. gegužės 28 d.** surengė konferenciją „Etninės kultūros ugdymo padėtis Lietuvoje ir siekiamybė“.

Konferencijos metu buvo kalbėta apie Švietimo ir mokslo ministerijos 2012 m. patvirtintų pagrindinio ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrųjų programų įgyvendinimą, etninės kultūros ugdymo sampratos įteisinimą ir taikymą ilgosiose gimnazijose, Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados įteisinimą ir organizavimą, etnokultūrinio ugdymo pedagogų rengimo inicijavimą ir strategijos dėl kvalifikacijos tobulinimo šioje srityje parengimą, privalomo etninės kultūros dalyko įvedimą į pradinį ugdymą, etnokultūrinio ugdymo plėtrą per neformalųjį ugdymą, gerosios etnokultūrinio ugdymo patirties sklaidą, etnokultūrinio ugdymo metodinių priemonių leidybą ir sklaidą.

2018 m. gegužės 30 d. Kultūros komitetas kartu su asociacija „Aplinkos ir paveldo saugojimo sąjūdis“ organizavo forumą „Ką daryti, kad išsaugotume kultūros paveldą“.

Forumo metu paveldo apsaugos proceso dalyviai – architektai, dailės istorikai, restauratoriai, paveldą saugančių bendruomenių ir nevyriausybių organizacijų, prokuratūros, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Aplinkos ministerijos, Kultūros ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės, Kultūros paveldo

departamento, Valstybinės kultūros paveldo komisijos atstovai – kalbėjo apie teisės aktų nuostatas, sudarančias sąlygas sistemingiems viešojo intereso pažeidimams planuojant teritorijas, numatomus pakeitimus teritorijų planavimo srityje, tarpinstitucinės ir viešosios komunikacijos stoką paveldosaugoje, paveldo išsaugojimą kaip visuomenės laisvės ir gerovės sąlygą ir kt.

Komiteto pirmininkas

Ramūnas Karbauskis